

Sygn. akt V KK 101/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Patrycja Kotlarska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Jolanty Rucińskiej,

w sprawie **C. T.**

oskarżonego z art. 212 § 1 k.k. w zb. z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 26 stycznia 2022 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Rejonowego w S. - na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w G.

z dnia 6 listopada 2020 r., sygn. akt IV Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 23 czerwca 2020 r., sygn. akt II K [...],

**na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. uchyla zaskarżony wyrok i
sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi
Okręgowemu w G.**

UZASADNIENIE

C. T. stanął pod zarzutem popełnienia 26 czynów zakwalifikowanych z art. 212§1 k.k. w zw. z art. 226§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k.

Sąd Rejonowy w G., wyrokiem z dnia 23 czerwca 2020r. w sprawie II K [...], uznał oskarżonego za winnego popełnienia dwóch ciągów przestępstw z art. 91§1 k.k. w zw. z art. 226§1 k.k. i art. 212§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. oraz art. 91§1 k.k. w zw. z art. 212§1 k.k. w zw. z art. 12§1 k.k. i za to wymierzył za pierwszy z nich karę 3 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący rok i za drugi z nich karę 40 stawek dziennych grzywny po 10 zł każda. Zobowiązał też oskarżonego do pisemnego przeproszenia pokrzywdzonych.

Wyrok ten zaskarżony został apelacjami: oskarżonego, w której podniósł on uwagi co do prawidłowości przebiegu procesu i jego obrońcy, w której wskazano na:

- obrazę prawa materialnego, a konkretnie art. 212§1 k.k. i art. 226§1 k.k. polegającą na jego niewłaściwym zastosowaniu i przypisaniu oskarżonemu tych przestępstw w sytuacji, gdy nie wypełnił on swoim zachowaniem ich znamion,

- obrazę przepisów postępowania, mających istotny wpływ na treści orzeczenia tj. art 410 k.p.k. poprzez nie wyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy;

Apelację złożył także prokurator w zakresie współmierności kary.

Sąd Okręgowy w G., wyrokiem z dnia 6 listopada 2020r. w sprawie IV Ka [...], zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzuconych mu czynów.

Orzeczenie to zaskarżone zostało kasacją Prokuratury Rejonowej w S., w której podniesiono zarzuty naruszenia prawa karnego procesowego, a mianowicie:

- obrazy art. 7 k.p.k. polegającej na dowolnym przyjęciu, że pisma zawierające treści obraźliwe, przypisujące między innymi sędziom cechy przestępców lub osób nie zrównoważonych psychicznie, nie były w stanie poniżyć w opinii publicznej lub narazić na utratę zaufania potrzebnego dla wykonywania tego zawodu, podczas gdy prawidłowa ocena tych pism prowadzi do odmiennego wniosku, tj. że mogło dojść do poniżenia sędziów w opinii publicznej, a niewątpliwe

narażenia ich na utratę zaufania potrzebnego dla wykonywania stanowiska lub zawodu;

- obrazy art. 7 k.p.k. polegającej na dowolnym ustaleniu, że zniewagi zawarte w pismach oskarżonego nie były kierowane do funkcjonariuszy publicznych podczas i w związku z pełnieniem przez nich obowiązków służbowych, co skutkowało bezzasadnym przyjęciem przez sąd odwoławczy, że doszło do dekompletacji znamion czynu zabronionego w rozumieniu art. 226§1 k.k., zapoznanie się przez pokrzywdzonych funkcjonariuszy publicznych z pismami C. T., zawierającymi znieważające ich określenia, miało miejsce podczas i w związku z wykonywaniem czynności sędziego,

a w konsekwencji niezasadne uniewinnienie przez Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 6 listopada 2020r., sygn. akt IV Ka [...], C. T. od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w pkt I-XXVI wyroku Sądu Rejonowego w G. z dnia 23 czerwca 2020r., sygn. akt II K [...].

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Niezależnie od zasadności postawionych zarzutów, Sąd Najwyższy dostrzegł zaistnienie w niniejszej sprawie tak zwanej bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 2 k.p.k. Powyższe powoduje, że jakakolwiek analiza zasadności zarzutów kasacyjnych byłaby obecnie przedwczesna.

Sąd Okręgowy w G., przed którym zapadł zaskarżony kasacją wyrok, nie był bowiem należycie obsadzony, gdyż w jego skład wchodził sędzia Sądu Rejonowego w S. ewidentnie wadliwie do niego delegowany. Delegowanie to nastąpiło „do pełnienia obowiązków sędziego w G. (...) na czas pełnienia funkcji prezesa Sądu Okręgowego w G.” (*vide* k. 11 akt SN).

Mimo odwołania się do art. 77§1 pkt 1 ustawy z 27 lipca 2001r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, według którego w sądownictwie powszechnym istnieją tylko dwa rodzaje delegowania sędziego za jego zgodą – „na czas określony, nie dłuższy niż 2 lata” i „na czas nieokreślony”, treść owej delegacji nie pozwala żadną miarą zakwalifikować jej ani do pierwszej, ani do drugiej kategorii.

Należy zatem stwierdzić, że autor decyzji z dnia 31 stycznia 2018r. ([...]) podjął próbę wykreowania nowego rodzaju delegacji sędziowskiej – nieznanej polskiemu prawu (nie jest bowiem ona delegacją ani na czas nieokreślony, ponieważ ogranicza ją czas pełnienia funkcji, ani na okres 2 lat, skoro kadencja prezesa trwa dłużej), która siłą rzeczy, jako mająca charakter funkcjonalny, a nie okresowy, nie mogła wywołać skutków prawnych.

Szersza argumentacja w tej mierze zaprezentowana została w motywacyjnej części wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2021r., sygn. akt IV KK 70/21, której powtarzanie byłoby zbędne, zwłaszcza, że układ procesowy w zakresie nieprawidłowej obsady sądu był identyczny, a żaden z przedstawionych tam argumentów nie stracił na aktualności.

Zdecydowanego podkreślenia wymaga tu też, z perspektywy wad takiej formy delegacji, że warunkiem do pełnienia określonych funkcji administracyjnych w sądzie jest bycie sędzią, ale niedopuszczalne jest odwracanie tej sytuacji, a więc przyjęcie, że bycie sędzią danego sądu (w tym wypadku na delegacji) uzależnione jest od pełnienia określonych funkcji administracyjnych w tym sądzie.

Zupełnie odrębną kwestię stanowi zależność pomiędzy prezesem sądu a Ministrem Sprawiedliwości (szczególnie rozbudowana w obecnie obowiązujących przepisach ustrojowych), który przecież jest również stroną procesu karnego jako Prokurator Generalny. Trudno nie dostrzec tu następstw, dla prowadzonego procesu karnego, jakie wywołuje możliwość odwołania, w istocie w każdej chwili, przez ministra, sędziego z funkcji prezesa, która pociąga za sobą jednoczesne zakończenie delegacji w danym sądzie. Występowanie tak daleko idącej zależności sądu od strony procesu jest ze wszech miar niepożądane i w najdalej idącym stopniu stanowi zagrożenie dla niezawisłości tak obsadzonego sądu.

W tym stanie rzeczy, stwierdzając wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439§1 pkt 2 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.